

Piękna i bestia?

23 marca 2013

Jest niemal pewne, że osiemnastoletnia Elmira Abdrazakova nie spodziewała się swojego zwycięstwa w konkursie piękności i otrzymania tytułu Miss Rosji w zeszłą sobotę, 2 marca 2013 roku. Gdyby było inaczej, na pewno wcześniej zmieniałaby ustawienia swojego profilu na rosyjskim portalu społecznościowym Vkontakte, na prywatne. Zamiast tego, jak się później okazało, całkowicie usunęła swój profil. Wychowana w małym syberyjskim miasteczku, zwanym Mezhdurechensk (położonym w Kemerovo Oblast, górniczy rejon niedaleko Nowosybirska), Abdrazakova nie była przygotowana na ogrom krytyki jaki spłynął na nią ze strony nacjonalistów RuNet z powodu jej wygranej, którzy zalali jej stronę rasistowskimi komentarzami.

Pomimo że jej konto już nie istnieje, wiele negatywnych komentarzy nadal krąży na RuNet. Kiedy czołowy rosyjski bloger opublikował wiadomość o zwycięstwie Abdrazakovej na swoim blogu, razem z jej zdjęciami, spowodowało to komentarze typu: „Czy są jeszcze Rosjanki w Federacji Rosyjskiej?”, nie tylko sugerując, że kobiety pokroju Abdrazakovej nie są prawdziwymi Rosjankami, ale również że obcokrajowcy stają się grupą dominującą. (Z pewnością rosyjskiemu społeczeństwu nieobce są napięcia na tle etnicznym. Obecnie prowadzona jest internetowa krucjata przeciwko „nielegalnym imigrantom”). Ideolog nacjonalistyczny i członek opozycji Rada Koordynacyjna, Konstantin Krylov, również ubolewa nad „zmieniającym się obliczem” Rosji. Publikując zdjęcie starszej azjatyckiej kobiety, reprezentującej ową „twarz” napisał w pseudo-ludowym stylu:

„Obecnie musimy ją kochać. I jej córkę, też musimy kochać. I resztę gromadki. I wszystkich obdarciuchów, lśniących na rosyjskiej ziemi.”

Nazwisko Abdrazakovej oraz jej ciemne włosy są typowo

tatarskie, ale w rzeczywistości jest ona narodowości o nazwie Szor (są to ludzie spokrewnieni z Turkami, rdzenni mieszkańcy Syberii). Zarówno Tatarzy, największa mniejszość narodowa w Rosji w tytułowej Republice Tatarstanu, i znacznie mniej liczni Szorowie są pokojowo nastawioną częścią rosyjskiego społeczeństwa od setek lat. Niemniej jednak, nowoczesne pokolenie rosyjskich nacjonalistów patrzy na nich (oraz każdą inną nie rosyjską grupę etniczną) z podejrzliwością i wrogością. Dla owych nacjonalistów Tatarzy wyglądają „inaczej”, mimo że każdemu cudzoziemcowi ciężko byłoby wskazać Tatara w tłumie Rosjan, podczas gdy ich tradycyjna muzułmańska religia przypomina o problemach Północnego Kaukazu. Ostatecznie, Tatarzy są pozostałością po jarzmie tatarskim, historycznej okupacji średniowiecznej Rosji przez Mongołów, która zakończyła się około siedemset lat temu.

Oto jak rosyjscy nacjonaści postrzegają Elmirę Abdrazakovą. Zdjęcie zmodyfikowane przez autora przy użyciu zdjęcia Vereschagina „A Bukharian Soldier”.

Owe opinie są szczególnie widoczne w tym, jak bezwstydnie nacjonalistyczna publikacja Sputnik & Pogrom zareagowała na zwycięstwo Abdrazakovej. Egor Prosvirnin, ideolog S&P przeszedł samego siebie w swoich tyradach rozgłaszając plotki o tym, że Abdrazakova przeszła operację plastyczną ust (owej plotce zaprzeczają znajomi Elmiry oraz jej fotografie z dzieciństwa), nazywając ją „brunetką eksplodującą botoksem” oraz „prowincjonalną Tatarką (pogardliwie) z napuchniętymi ustami”. Główny argument dotyczy jeszcze bardziej złowieszczej intrygi:

„[...] zaczęli wpajać nam tolerancję poprzez mistrzowski obraz kobiecego piękna [...] zmieniając nasze wyobrażenie na temat tego, jak powinna wyglądać „Miss Rosji””

Rzekoma religia muzułmańska wyznawana przez Abdrazakovą była również pretekstem do kpin – czytelnicy S&P wpisywali

komentarze typu „Miss Pakistanu i Azerbejdżanu 2013” oraz „Mogła założyć burkę albo przynajmniej hidżab”

W rzeczywistości Szorowie są w dużej mierze rosyjskimi prawosławnymi (tak jak Abdrazakova, która jako dziecko uczęszczała do szkoły niedzielnej) i są w bardzo małym stopniu spokrewnieni z Tatarami. Jednak ludzie, którzy stają w obronie Abdrazakovej, przywołując jej „prawdziwe” pochodzenie, jednocześnie podkopują swoją linię obrony: twierdzenie, że jest w porządku, że wygrała, ponieważ tak naprawdę nie jest Tatarką jest raczej słabym argumentem. Jest to szczególnie niebezpieczne w Rosji, gdzie ludzie wypisywali takie rzeczy jak na przykład: „jako jedna z trzech finalistek, uroda Abdrazakovej jest najbliższa europejskiemu typowi urody”, a potem byli zaskoczeni, gdy tego typu komentarz wywołał rasistowską dyskusję o tym, która z rosyjskich grup etnicznych ma najbardziej europejski wygląd, przepełnioną wzmiankami o Aryjczykach i genetyce. Historyk i bloger Alexander Nemirovsky wyjaśnił, dlaczego dla niektórych, Szorowie są lepszą alternatywą od Tatarów:

„Szorowie to protestanci + syberyjscy aborygeni. Tatarzy, z kolei mają korzenie muzułmańskie i nie są „dobrymi Indianami z odległej Syberii”. Poza tym, Szorowie nie są kojarzeni z władzą, biznesem, itp., i generalnie nie wiadomo o nich zbyt wiele, podczas gdy Tatarzy są właśnie z tym kojarzeni i jest o wiele łatwiej zaklasyfikować ich jako „innych” [...]”

Ogólnie, ta sprawa jest powtórką wybuchu nacjonalistycznej wrogości zeszłego lata, kiedy kilkoro zapaśników z Południowego Kaukazu zdobyło złote medale dla Rosji. Niewiele rzeczy irytuje nacjonalistów bardziej niż „niegodne” mniejszości świętujące swoje sukcesy.

Tymczasem, pewna blogerka opisała skuteczną obronę Abdrazakovej. Anastasiya Karimova, dziennikarka z Kommersan, która zasłynęła z tego, że wniosła pomarańcze do biura FSB w Łubiance w 2005 roku, otwarcie opisała nedorzeczny rasizm, z

jakim przyszło jej się zмагаć jako pół Tatarka, puentując żarliwą uwagą:

Widzę bardzo wyraźną różnicę pomiędzy nacjonalizmem i nazizmem. Nie boję się nacjonalistów, kiedyś nawet popierałam wiele propozycji DPNI, dotyczących zmiany polityki imigracyjnej. Obrzydliwa fascynacja nazwiskami i rysami twarzy wyznacza granicę pomiędzy dwoma kompletnie różnymi pojęciami. Wiadro ksenofobicznych bzdur, które były i będą, zostało wylane na Elmirę Abdrazakovą, ale może się ona pocieszyć tym, że jej zwycięstwo po raz kolejny rozdrapało stare rany [...] Nie daj się, Elmira!

Autor: Andrey Tselikov

Tłumaczenie: Alina Rychły

Źródło oryginalne: RuNet Echo

Źródło polskie: [Global Voices](#)

Licencja: [CC BY 3.0](#)